

Maa- ja metsätalousvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valtioneuvostokausista maatalojen maksuvalmiuslainoille

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valtioneuvostokausista maatalojen maksuvalmiuslainoille (HE 316/2018 vp): Asia on saapunut maa- ja metsätalousvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- lainsäädäntöneuvos Jyri Inha, valtiovarainministeriö
- maatalousylitarkastaja Sanna Koivumäki, maa- ja metsätalousministeriö
- lainsäädäntöneuvos Mika Saari, maa- ja metsätalousministeriö
- erityisasiantuntija Aulis Kuusela, Ruokavirasto
- maaseutuyksikön päällikkö Ritva Rintapukka, Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
- kehityspäällikkö Esa Ala-Kantti, OP Ryhmä
- tutkimuspäällikkö Juha Lappalainen, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- ProAgria Keskusten Liitto ry
- Suomen Turkiseläinten Kasvattajain Liitto ry
- Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC ry

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki valtioneuvostokausista maatalojen maksuvalmiuslainoille. Valtioneuvostokauset myönnettäisiin pankkien antamille maksuvalmiuslainoille ja rahoitettaisiin maatalouden kehittämistä rahastosta. Lakiehdotuksen tarkoituksena on parantaa maatalojen maksuvalmiutta tilanteessa, jossa maatalouden toimintaympäristön muutokset tai poikkeukselliset sääolot ovat lisänneet tilojen taloudellista taakkaa.

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian vuoden 2019 alkupuolella.

Valiokunnan mietintö MmVM 21/2018 vp

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Hallituksen esitykseen viitaten valiokunta toteaa, että viimeisten vuosien aikana maatalousmarkkinoilla on tapahtunut maatalousyrittäjistä riippumattomia odottamattomia markkinahäiriöitä, joiden seurauksena maatalouden tuottajahinnat ovat laskeneet. Samalla vuosien 2017 ja 2018 poikkeukselliset sääolot ovat entisestään lisänneet maatalousyrittäjien taloudellista ahdinkoa. Maatilojen lyhyen aikavälin maksuvalmius on heikentynyt ja tiloilla on vaikeuksia selviytyä normaalin tuotantotoiminnan aiheuttamista juoksevista kustannuksista ja velkojen lyhennyksistä.

Edellä esitetyn vuoksi esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki valtioneuvostosta maatilojen maksuvalmiuslainoille. Valtioneuvostot myönnettäisiin pankkien antamille maksuvalmiuslainoille ja rahoitettaisiin maatilatalouden kehittämisrahastosta. Lakiehdotuksen tarkoituksena on parantaa maatilojen maksuvalmiutta tilanteessa, jossa maatalouden toimintaympäristön muutokset tai poikkeukselliset sääolot ovat lisänneet tilojen taloudellista taakkaa.

Valiokunta korostaa sitä, että maatalouden kannattavuusongelmia tulee voida ratkaista kokonaisvaltaisesti ja pitkäjänteisesti mahdollisimman pian. Nyt valittu toimenpide voidaan toimeenpanna ennen vuoden 2019 kevättä.

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että osalle takausta hakevista tiloista 50 000 euron enimmäistakaus tulee olemaan niukka. Valiokunta korostaa sitä, että tukea koskevaan tiedottamiseen viljelijöille tulee kiinnittää erityistä huomiota, koska merkittäväällä osalla tiloja de minimis -tukia joudutaan sovittamaan yhteen tuen enimmäismäärän osalta.

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Maa- ja metsätalousvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 316/2018 vp sisältyvän lakiehdotuksen.

Helsingissä 25.1.2019

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Anne Kalmari kesk
varapuheenjohtaja Kari Kulmala sin
jäsen Markku Eestilä kok
jäsen Pertti Hakanen kesk
jäsen Teuvo Hakkarainen ps

Valiokunnan mietintö MmVM 21/2018 vp

jäsen Hanna Halmeenpää vihr

jäsen Reijo Hongisto sin

jäsen Susanna Koski kok

jäsen Jari Myllykoski vas

jäsen Mats Nylund r

jäsen Harry Wallin sd

jäsen Peter Östman kd

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Carl Selenius